

DİVAN
EDEBİYATI
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

S
A
Y
I
11
NUMBER

Y
I
L
06
YEAR

PROF. DR. ORHAN BİLGİN ARMAĞAN SAYISI 1

Bu sayının editörleri:

Doç. Dr. Üzeyir ASLAN
Dr. Ümran AY

Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi

Divan Edebiyatı Vakfı (DEV) kuruluşu olan
DEV İktisadi İşletmesi yayınıdır.

Yayın Türü	İlmî ve Edebî
Dizgi-Mizanpaj	Divan Edebiyatı Vakfı Dizgi Servisi
Baskı-Cilt	Bayrak Yayımcılık Matbaa San. ve Tic. Ltd. şti. Küçük Ayasofya Cad. Yabacı Sokak, No: 2/1 Sultanahmet/İstanbul Tel: 0212 638 42 02
Kapak Tasarım	GNG Tanıtım
Yönetim Yeri/ Address for Correspondence	<i>Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi</i> İmrahor Mahallesi, Doğancılar Cad., Nu. 81 Üsküdar/İstanbul
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü/Editor	Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK noztoprak@marmara.edu.tr
Teknik Sorumlu	Yard. Doç. Dr. Recep AHISHALI ahishali@marmara.edu.tr
Abone İřleri/ Subscription	Dr. Ümran AY umran.ay@gmail.com Nusret GEDİK nusretgedik@hotmail.com

ISSN 1308-6553

© *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*

Dergimizdeki yazılar kaynak gösterilerek iktibas edilebilir.
Yazıların her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir.

GÜZ/AUTUMN • THE JOURNAL OF OTTOMAN LITERATURE STUDIES • ISSN 1308-6553

DİVAN EDEBİYATI

ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

11
YIL/YEAR
2013

PROF. DR. ORHAN BİLGİN ARMAĞAN SAYISI 1

HAKEMLİ DERGİ

Bu dergi, "Akademia Sosyal Bilimler İndeksi tarafından taranmaktadır.

DEV
İstanbul 2014

Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi

DEV Adına sahibi

Prof. Dr. İskender PALA
i.pala@isam.org.tr

SORUMLU YAZI İŐLERİ
MÜDÜRÜ (EDİTÖR/EDITOR)

Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK
noztoprak@marmara.edu.tr

EDİTÖRLER/EDITORS

Doç. Dr. Üzeyir ASLAN
uaslan@marmara.edu.tr
Doç. Dr. Hakan TAŐ
hakanibrahim@hotmail.com

YAYIN KURULU/
EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK
Prof. Dr. Ömür CEYLAN
Doç. Dr. Üzeyir ASLAN

SEKRETERLER/
SEKRETARIES

Yard. Doç. Dr. Bünyamin AYÇİÇEĞİ
Dr. Ümran AY
Nusret GEDİK

DANIŐMA KURULU/
ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Metin AKKUŐ (*Atatürk Üniversitesi*)
Prof. Dr. Orhan BİLGİN (*29 Mayıs Üniversitesi*)
Prof. Dr. Ali Fuat BİLKAN (*İpek Üniversitesi*)
Prof. Dr. Sebahat DENİZ (*Marmara Üniversitesi*)
Prof. Dr. Osman HORATA (*Hacettepe Üniversitesi*)
Prof. Dr. Mustafa İSEN (*Başkent Üniversitesi*)
Prof. Dr. Ahmet KARTAL (*Osmangazi Üniversitesi*)
Prof. Dr. Günay KUT (*Boğaziçi Üniversitesi*)
Prof. Dr. Muhsin MACİT (*Anadolu Üniversitesi*)
Prof. Dr. Cihan OKUYUCU (*Yıldız Teknik Üniversitesi*)
Prof. Dr. A. Atilla ŐENTÜRK (*İstanbul Üniversitesi*)
Prof. Dr. Tahir ÜZGÖR (*Marmara Üniversitesi*)
Prof. Dr. Kemal YAVUZ (*İstanbul Üniversitesi*)
Prof. Dr. Emine YENİTERZİ (*Medeniyet Üniversitesi*)
Prof. Dr. Ahmet ARI (*Süleyman Demirel Üniversitesi*)

İNGİLİZCE SORUMLULARI

Burak ÖZSÖZ
Zeynep AĐDAŐ

ANA DİLİ SORUMLULARI

Doç. Dr. Ozan YILMAZ
Yard. Doç. Dr. Bünyamin AYÇİÇEĞİ
Dr. Ümran AY

İÇİNDEKİLER

Sunuş ..... ix-x

PROF. DR. ORHAN BİLGİN ARMAĞAN DOSYASI

Sebahat DENİZ
Prof. Dr. Orhan Bilgin'in Hayatı 1-3
Ümran AY
Orhan Bilgin'in Yayınları ve Akademik Çalışmaları..... 5-14

HATIRA YAZILARI

Orhan OKAY
Orhan Bilgin İçin 17-18
Günay KUT
Aziz ve Vefakâr Arkadaşım Orhan Bilgin 19-22
Mücteba İLGÜREL
Prof. Dr. Orhan Bilgin'e 23-26
Kemal YAVUZ
Prof. Dr. Orhan Bilgin Hoca 27-29
Sema UĞURCAN
Orhan Bilgin'e Hususiyetim 31-32
A. Emel KEFELİ
Hocam Prof. Dr. Orhan Bilgin 33-34
Nurettin ALBAYRAK
Orhan Ağabeyime 35-36
Hüseyin AKKAYA
Hocam ve Ben 37-46
Nihat ÖZTOPRAK
Devr-i Kadim Efendisi Prof. Dr. Orhan Bilgin 47-53
Murat A. KARAVELİOĞLU
Hocam Prof. Dr. Orhan Bilgin Vafında 55-58
Ozan YILMAZ
Soyadıyla Müsemma, İlmiyle Müstesna 59-61
Ersen ERSOY
Hocaların Hocası Orhan Bilgin 63-65
Mustafa ÖZKAT
Çağdaş "Tamam Bilici" Korkut Ata 67-68

İbrahim KÜRELİ	
Prof. Dr. Orhan Bilgin Hoca ile Hayatımdan Kısa Bir Kesit	69-70
Hasan KAYA	
Orhan Hocayla Bir Dersin Özeti	71-72
Emine AKDÜZEN	
Orhan Hocamla Süleymaniye’de... ..	73-74
Fuat DAĞTEKİN	
İki Hatıra Yahut Bitmeyen Ders	75-78

MAKALELER

Ümran AY	
DENA’ya Göre İran Kütüphanelerinde Bulunan Türkçe, Türkçe-Farsça, Türkçe-Farsça-Arapça Divanların Kısa Künyesi/ Turkish/Turkish- Persian/Turkish-Persian-Arabic Catalogue of Divans That Are in Iran Libraries According to DENA	81-126
Müjgan ÇAKIR	
Hayli Eglencedür Bu Rindâna: Arayıcızâde Ferdî Hüseyin ve Lügazları/ Hayli Eglencedür Bu Rindâna: Arayıcızâde Ferdî Hüseyin and his Lugazs	127-176
Damira İBRAGİM	
Kazak Şair Şahkerim (Şakarim) Kudayberdiulı’nın Şiirlerinde Sevgili/ Beloved in Kazakh Poet Şahkerim (Şakarim) Kudayberdiulı’s Poems	177-194
Ersen ERSOY	
Fatih Devrinde Cinas Ustası Bir Şair: Hafî/ A Poet Fond to Paronomasia in the Period of Muhammad the II’th: Khafî	195-216
Murat KARAVELİOĞLU	
Mahremî’nin Mohaç Fetihnamesi Örneğinden Hareketle Edebî Metinlerin Tarihi Olayları Anlatımına Dair/ Literary Texts’ Narration of History Based on the Example of Mahremi’s Fetihname of Mohac	217-236
Yılmaz TOP	
Şiirin Ankâ’sı Şirâzî Molla Hüseyin (ö. h.1023-1025/ 1614-1616)’in Gazelleri/ Odes of Mullah Hussein of Shiraz, Phoenix of Poetry (d.: h.1023-1025/ 1614-1616)	237-272
Ozan YILMAZ	
Necâtî Beg’in Farsça Şiirleri/ Necati Beg’s Persian Poems	273-291
Resimler	295-301

Prof. Dr. Orhan BİLGİN (1941-)

Hezâr gıpta o devr-i kadîm efendisine
Ne kendi kimseye benzer ne kimse kendisine

Yahya Kemal Beyatlı

Sunuş

Bir yıl sonrasını düşünüyorsan buğday ek, on yıl sonrasını düşünüyorsan ağaç dik, yüz yıl sonrasını düşünüyorsan insan yetiştir” demiş eskiler. Az çok mürekkep yalamış herkes bilir ki gerçek manada hocalık yapmak, insan yetiştirmek zor zanaattır.

Öyle bir hoca olacaksınız ki derslerinizde kitapların sınırlarını aşır bir kelimenin muhitinden kültür ve medeniyetin maverasında konudan konuya renkli sohbetinizle öğrencilerinizin fikir ve gönül dünyasını donatacaksınız.

Öyle bir hoca olacaksınız ki daha yolun başındaki talebenin elinden tutup, dizinizin dibine oturtacak, ehil ellerde okunmayı bekleyen, pek de kimsenin talip olmadığı metinleri sabırla, dikkatle aylarca okutacaksınız.

Öyle bir hoca olacaksınız ki “eğitim-öğretim dersliklerden ibaret değildir” düsturunca ata yadigârı toprakları ver elini İstanbul, Edirne, Bursa diyerek öğrencilerinize karış karış gezdirecek, belki hayatlarında ilk defa tattıkları lezzetleri tarif ve ikram etmekten sınırsız bir haz alacaksınız.

Zaman içinde ciddiyet ve samimiyetin kusursuz düetiyle kurulan bu bağla talebeniz sizi bir “baba” gibi görme yakınlığını hissedecek, sözleştiğiniz saatte çalışmaya gelmediği vakit ağzınızdan çıkan okkalı bir “neredesin birader” tatlı sert hitabınızla muhatabınıza “vefa”yı hal diliyle öğreteceksiniz.

Elinizde tuttuğunuz bu armağan sayıları, yukarıda zikredilen vasıfları fazlası ile haiz bir hoca olan Prof. Dr. Orhan Bilgin'in eseridir. Bir talebesinin deyimiyile o müellif, öğrencileri ise müstensihdir. İki cilt halinde hazırlanan armağanda, hocanın rahle-i tedrisinden geçmiş, bugün Türk edebiyatının farklı şubelerinde yoluna devam eden talebelerinin akademik makaleleri ile gönül dostlarının yazıları bulunmaktadır. Çağrımıza kalemiiyle cevap veren bütün yazarlarımıza gönülden teşekkür ediyoruz.

Elinizdeki armağan sayılarının çıkarılması fikrinden yayın aşamasına kadar rehberlik eden Prof. Dr. Nihat Öztoprak ve fotoğraflara ulaşmamızı sağlayan Prof. Dr. Sebahat Deniz'e minnettarız. Derginin sayfalarını bizlere açarak bu hatıra sayısının hazırlanmasına fırsat veren Divan Edebiyatı Vakfı mütevelli heyeti başkanı Prof. Dr. İskender Pala'ya, hazırlıkların her safhasında hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan dergi editörleri ve çalışanlarına, ayrıca yazılarıyla katkı sağlayan meslektaşlarımıza ve emeği geçen herkese gönülden teşekkür ederiz.

Üstâd-ı mütebahhir Prof. Dr. Orhan Bilgin hocamıza yüce Allah'tan ailesi ve sevdikleriyle beraber sağlıklı ve uzun bir ömür temenni ediyoruz.

Doç. Dr. Üzeyir ASLAN

Dr. Ümran AY